

Wtorek, 21 października 2008 r.

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

PARLAMENT EUROPEJSKI

Stworzenie światowego sojuszu na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym

P6_TA(2008)0491

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 21 października 2008 r. w sprawie stworzenia światowego sojuszu na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym pomiędzy Unią Europejską a ubogimi krajami rozwijającymi się, najbardziej narażonymi na skutki zmian klimatycznych (2008/2131(INI))

(2010/C 15 E/01)

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 18 września 2007 r. zatytułowany „Stworzenie światowego sojuszu na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym pomiędzy Unią Europejską a ubogimi krajami rozwijającymi się, najbardziej narażonymi na skutki zmian klimatycznych” (COM(2007)0540),
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 20 listopada 2007 r. w sprawie światowego sojuszu na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym zawartego między Unią Europejską a ubogimi krajami rozwijającymi się, najbardziej narażonymi na skutki zmian klimatycznych,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 11 marca 2003 r. zatytułowany „Zmiany klimatyczne w kontekście współpracy na rzecz rozwoju — plan działania na lata 2004-2008” (COM(2003)0085),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z 2007 r. (lata 2004-2006) z postępów w realizacji w zakresie planu działania UE w zakresie zmian klimatycznych i rozwoju,
- uwzględniając dokument z dnia 14 marca 2008 r. wysokiego przedstawiciela i Komisji Europejskiej skierowany do Rady Europejskiej zatytułowany „Zmiany klimatu a bezpieczeństwo międzynarodowe”,
- uwzględniając zieloną księgę Komisji z dnia 29 czerwca 2007 r. pt. „Adaptacja do zmian klimatycznych w Europie — warianty działań na szczeblu UE” (COM(2007)0354),
- uwzględniając wspólne oświadczenie Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w ramach Rady, Parlamentu Europejskiego i Komisji w sprawie polityki rozwojowej Unii Europejskiej: „konsensus europejski” ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 46 z 24.2.2006, s. 1.

Wtorek, 21 października 2008 r.

- uwzględniając deklarację paryską w sprawie skuteczności pomocy przyjętą na forum wysokiego szczebla w sprawie skuteczności pomocy w dniu 2 marca 2005 r. („deklaracja paryska”),
- uwzględniając wspólne oświadczenie Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie, Parlamencie Europejskim i Komisji zatytułowane „Konsensus europejski w sprawie pomocy humanitarnej” ⁽¹⁾,
- uwzględniając ramową konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) z 1992 r.,
- uwzględniając sprawozdanie Programu Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju za lata 2007-2008 w sprawie rozwoju społecznego zatytułowany „Przeciwdziałanie zmianom klimatycznym — solidarność w podzielonym świecie”,
- uwzględniając deklarację z Male, w sprawie społecznego wymiaru globalnych zmian klimatycznych przyjętą na Male” (Republika Malediwów) dnia 14 listopada 2007 r.,
- uwzględniając mapę drogową z Bali przyjętą na konferencji Narodów Zjednoczonych na temat zmian klimatycznych na wyspie Bali (Indonezja) w grudniu 2007 r.,
- uwzględniając czwarte sprawozdanie z oceny zatytułowane „Zmiany klimatyczne 2007 — skutki, adaptacja i wrażliwość przygotowane przez grupę roboczą II Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC)”,
- uwzględniając sprawozdanie Nicholasa Sterna z 2006 r. zatytułowane „Ekonomika zmian klimatycznych. Przegląd Sterna”,
- uwzględniając deklarację w sprawie włączenia kwestii adaptacji do zmian klimatycznych do współpracy na rzecz rozwoju, przyjętą przez ministrów rozwoju i środowiska krajów członkowskich Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) w dniu 4 kwietnia 2006 r.,
- uwzględniając sprawozdanie OECD z 2007 r. zatytułowane „Podsumowanie postępów w zakresie włączania kwestii adaptacji do zmian klimatycznych do współpracy na rzecz rozwoju”,
- uwzględniając dokument zatytułowany „Ramy działania z Hyogo na lata 2005-2015 — wzmocnienie odporności narodów i wspólnot na klęski żywiołowe” przyjęty przez światową konferencję w sprawie ograniczania skutków klęsk żywiołowych, która odbyła się w styczniu 2005 r. w Hyogo (Japonia),
- uwzględniając dwuletnie sprawozdanie Organizacji do Spraw Wyżywienia i Rolnictwa ONZ (FAO) „Stan lasów na świecie, 2007”,
- uwzględniając art. 45 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju oraz opinie Komisji Spraw Zagranicznych, Komisji Budżetowej i Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (A6-0366/2008),
- A. mając na uwadze, że zmiany klimatyczne w poważnym stopniu zagrażają osiągnięciu celu, jakim jest zmniejszenie ubóstwa, prawom człowieka, pokojowi i bezpieczeństwu, dostępności wody i żywności oraz osiągnięciu milenijnych celów rozwoju w wielu krajach rozwijających się,
- B. mając na uwadze, że w niektórych krajach rozwijających się lasy wycinane są w celu uprawiania roślin z przeznaczeniem na biopaliwa,

⁽¹⁾ Dz.U. C 25 z 30.1.2008, s. 1.

Wtorek, 21 października 2008 r.

- C. mając na uwadze, że z perspektywy historycznej za zmiany klimatyczne odpowiadają kraje uprzemysłowione, które mają moralny obowiązek pomóc krajom rozwijającym się w wysiłkach na rzecz przystosowania się do ich skutków,
- D. mając na uwadze, że kraje rozwijające się w najmniejszym stopniu przyczyniły się do zmian klimatycznych, ale zostaną najbardziej dotknięte ich skutkami, w tym niepewnością w zakresie dostępności wody i żywności w związku z suszami i pustynnieniem, podnoszeniem się poziomu mórz, nowymi wyzwaniami dla rolnictwa, nowymi zagrożeniami dla zdrowia, ekstremalnymi warunkami pogodowymi oraz natężeniem migracji; mając na uwadze, że kraje rozwijające się mają także najmniejszą zdolność do poradzenia sobie z tymi skutkami,
- E. mając na uwadze, że w wielu krajach uprzemysłowionych poświęca się ostatnio dużo uwagi środkom służącym dostosowaniu do zmian klimatycznych oraz obniżeniu ryzyka i mając na uwadze, że te same pilne potrzeby były w dużym stopniu pomijane w kontekście krajów o niskich dochodach,
- F. mając na uwadze, że import drewna pochodzącego z nielegalnego i niezrównoważonego wycięcia lasu do UE w znacznym stopniu napędza wylesianie i jak się ocenia, kosztuje ubogie kraje miliardy euro rocznie,
- G. mając na uwadze, że wylesianie przyczynia się do 20 % całkowitych emisji gazów cieplarnianych, powodując, jak się szacuje, stratę wynoszącą 13 milionów hektarów lasów tropikalnych rocznie; oraz mając na uwadze, że wylesianie na obszarach tropikalnych stanowi poważne zagrożenie dla różnorodności biologicznej oraz warunków życia ponad miliarda ubogich osób mieszkających w takich lasach oraz czerpiących z nich źródło utrzymania,
- H. mając na uwadze, że problemy będące konkretnymi skutkami zmian klimatu często muszą być rozwiązywane na szczeblu lokalnym przez lokalne władze; mając na uwadze, że należyte łączenie poziomu międzynarodowego, krajowego i lokalnego w podejmowaniu decyzji politycznych stanowi zatem kluczowe wyzwanie w opracowywaniu skutecznych strategii w zakresie dostosowania do zmian klimatycznych i łagodzenia ich efektów; a także mając na uwadze, że należy osiągnąć wielkoskalowe zmiany strukturalne, bez poświęcania podejścia ukierunkowanego na daną społeczność i korzystnego dla osób ubogich,
- I. mając na uwadze, że coraz bardziej uznawane są zagrożenia dla bezpieczeństwa powodowane przez zmiany klimatu, łącznie z konfliktami wynikającymi z niedostatku zasobów naturalnych, klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem oraz przepływami migracyjnymi na dużą skalę; a także mając na uwadze, że opracowanie strategii odpowiadających na wspólne wyzwania w zakresie zmian klimatu/ bezpieczeństwa będzie kluczowe dla zapewnienia skutecznych działań dostosowawczych w krajach rozwijających się,
- J. mając na uwadze, że wysiłki międzynarodowe w dziedzinie adaptacji do zmian klimatycznych i zmniejszania ryzyka klęsk żywiołowych były jak dotąd ograniczone, fragmentaryczne, niewłaściwie koordynowane i w wielu przypadkach krajom rozwijającym trudno było do nich przyłączyć, co pozostaje w wyraźnej sprzeczności wobec celów przedstawionych w konsensusie europejskim i deklaracji paryskiej,
- K. mając na uwadze, że działania dostosowawcze do zmian klimatu, ograniczanie ryzyka klęsk żywiołowych oraz budowanie potencjału w zakresie rozwoju powinny być wzajemnie ściśle powiązane, lecz dotychczas elementy te były w niewielkim stopniu włączone w prace agencji ds. współpracy na rzecz rozwoju oraz instytucji międzynarodowych; a także mając na uwadze, że wspólne oraz spójne podejście byłoby kluczowe dla skutecznego wdrożenia światowego sojuszu na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym (GCCA),
- L. mając na uwadze potrzebę powołania multidyscyplinarnych zespołów specjalistów ds. zarządzania katastrofami, specjalistów ds. rozwoju, planistów oraz ekspertów z dziedziny dostosowania/zmian klimatu, którzy powinni przyjąć najlepsze praktyki w zakresie rozwoju regionalnego,
- M. mając na uwadze, że szybkie działanie w zakresie adaptacji do zmian klimatycznych i ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych jest niewątpliwie rozwiązaniem opłacalnym; mając na uwadze, że według szacunków jeden dolar przeznaczony na ograniczenie ryzyka klęsk żywiołowych może powodować oszczędności w kwocie nawet siedmiu dolarów, którą trzeba byłoby przeznaczyć na działanie w reakcji na klęskę żywiołową, co jest także silnym argumentem przemawiającym za przyspieszeniem wydatkowania środków na pomoc,

Wtorek, 21 października 2008 r.

- N. mając w związku z tym na uwadze, że należy odrzucić wszelkie próby podwójnego naliczania środków UE przeznaczonych na rzecz osiągnięcia milenijnych celów rozwoju oraz na obietnice złożone w ramach UNFCCC;
- O. mając na uwadze, że wszelka zwłoka w podejmowaniu pewnych decyzji w sprawie środków koniecznych do ograniczania skutków i przyczyn zmian klimatu przyczyni się do powstania o wiele wyższych kosztów,
- P. mając na uwadze, że większość problemów ekologicznych, łącznie z tymi wpływającymi ze zmian klimatu, pogłębianych jest zazwyczaj przez przyrost naturalny i wzrost liczby ludności, podczas gdy rozwój populacji, w odniesieniu do wzrostu, rozmieszczenia i składu stanowi nieodłączną część procesu rozwojowego, jako że oba te czynniki oddziałują na zmiany klimatu i są uzależnione od tych zmian; oraz mając na uwadze, że podczas Międzynarodowej Konferencji w sprawie Ludności i Rozwoju, która odbyła się w Kairze w 1994 r., wyraźnie podkreślono liczne korzyści płynące z oddanej sprawie, zorientowanej lokalnie i niestosującej środków przymusu polityki demograficznej, a jednak kwestie demograficzne pozostały dotychczas w dużym stopniu niewłączone w planowanie w zakresie rozwoju czy dostosowania,
- Q. mając na uwadze, że w celu skutecznego włączenia kwestii adaptacji do zmian klimatycznych i łagodzenia ich skutków do głównego nurtu polityki rozwoju należy uwzględnić politykę rolną, politykę dotyczącą zasobów wodnych, zarządzania zasobami leśnymi, ochronę zdrowia, politykę dotyczącą infrastruktury i edukacji oraz politykę demograficzną,
- R. mając na uwadze, że ograniczenie korupcji podniosłoby skuteczność starań na rzecz dostosowania do zmian klimatu i łagodzenia ich skutków,
- S. mając na uwadze, że wyżej wymieniony i dokonany w 2007 r. przegląd planu działania UE w zakresie zmian klimatycznych i rozwoju pokazuje, że postępy we włączaniu kwestii zmian klimatycznych do głównego nurtu polityk rozwoju UE, zwłaszcza w krajowych dokumentach strategicznych i regionalnych dokumentach strategicznych, były niedostateczne i następowały zbyt wolno,
- T. mając na uwadze obecną ogromną lukę w finansowaniu adaptacji w krajach rozwijających się; mając na uwadze, że chociaż szacunkowe roczne koszty adaptacji wynoszą od 50 do 80 mld USD rocznie, łączna kwota środków finansowych przeznaczonych na ten cel w ramach wielostronnych mechanizmów finansowania w połowie 2007 r. wyniosła mniej niż 0,5 % tej kwoty,
- U. mając na uwadze, że mimo iż UE obrała za cel objęcie przewodnictwa w dziedzinie zwalczania zmian klimatu, budżet UE nie odzwierciedla priorytetowości polityki i środków przyjętych przez Unię Europejską na rzecz zwalczania zmian klimatu,
- V. mając na uwadze, że część środków finansowych przeznaczonych na światowy sojusz na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym będzie pochodzić z Europejskiego Funduszu Rozwoju (ERF) oraz programu tematycznego „Środowisko i zasoby naturalne” (zgodnie z art. 13 wspólnotowego instrumentu finansowania współpracy na rzecz rozwoju⁽¹⁾),
- W. mając na uwadze, że EFR wykorzystywano głównie do finansowania nowych inicjatyw; mając na uwadze, że Komisja winna przestrzegać swoich zobowiązań w zakresie poszukiwania nowych źródeł finansowania, aby zachować EFR; mając na uwadze, że Komisja Rozwoju wielokrotnie wyrażała opinię, że EFR powinien zostać włączony w budżet UE w celu zapewnienia demokratycznej kontroli nad sposobem jego wykorzystywania,
- X. mając na uwadze, że zgodnie z art. 21, który dotyczy przyjmowania dokumentów strategicznych i wieloletnich programów indykatorywnych i art. 35 ust. 2 instrumentu finansowania współpracy na rzecz rozwoju (DCI), Parlament ma prawo kontroli nad działaniami Komisji, jak stanowi art. 5 i 8 decyzji 1999/468/WE,

⁽¹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1905/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. ustanawiające instrument finansowania współpracy na rzecz rozwoju (Dz.U. L 378 z 27.12.2006, s. 41).

Wtorek, 21 października 2008 r.

- Y. mając na uwadze, że mechanizm czystego rozwoju (CDM) nie był jak dotąd wystarczająco odpowiedni, aby sprostać zapotrzebowaniu krajów najuboższych na inwestycje w ekologiczne technologie, przy czym w Afryce realizowanych jest mniej niż 3 % wszystkich projektów CDM, a niemal 90 % poświadczonych redukcji emisji (CER) przyznawanych jest projektom realizowanym w Chinach, Indiach, Korei i Brazylii,
1. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji dotyczącą stworzenia światowego sojuszu na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym, która jest istotnym wyrazem uznania, że zmiany klimatyczne wywierają skutki na rozwój; wzywa jednak Komisję do dodatkowego uściślenia, jaka będzie szczególna wartość dodana światowego sojuszu; w tym kontekście podkreśla, że koordynacja i współpraca z innymi głównymi podmiotami musi stanowić integralną część programu działania światowego sojuszu, aby zapewnić optymalne wzajemne uzupełnianie się inicjatyw;
 2. uważa, że GCCA to istotny filar działań zewnętrznych UE w zakresie zmian klimatycznych stanowiący uzupełniającą platformę wsparcia trwającego obecnie procesu w kontekście ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) oraz protokołu z Kioto, mającą przyspieszyć ich wdrożenie oraz wdrożenie związanych z nimi umów;
 3. ponownie zwraca uwagę na alarmujące wnioski zawarte w wyżej wymienionej księdze zatytułowanej „Zmiany klimatyczne i bezpieczeństwo międzynarodowe”, ostrzegającej przed tym, że zmiany klimatyczne zwiększają ryzyko dla bezpieczeństwa UE, zagrażając zbyt dużym obciążeniem dla państw i regionów świata, które już teraz są narażone i podatne na konflikty, a także że podkopuje to dążenia do osiągnięcia milenijnych celów rozwoju;
 4. zauważa, że wysiłki na rzecz zwalczania zmian klimatycznych muszą być oparte nie tylko na impulsie politycznym, lecz również na społeczeństwie obywatelskim, zarówno w krajach rozwijających się, jak i rozwiniętych; uważa, że konieczne jest przeprowadzenie publicznych kampanii informacyjnych i programów edukacyjnych w szkołach i na uniwersytetach, przyjętych zarówno w celu zapewnienia obywatelom dostępu do analiz i ocen sytuacji dotyczącej zmian klimatycznych, jak i zaproponowania odpowiednich rozwiązań, zwłaszcza w zakresie zmiany stylu życia w celu zmniejszenia emisji;
 5. podkreśla, że wzmocniona koordynacja i ściślejsza współpraca między Komisją i państwami członkowskimi ma istotne znaczenie w obszarze polityki UE dotyczącej zmian klimatycznych i rozwoju; światowy sojusz jest wyjątkową szansą na wykazanie się przestrzeganiem zasad leżących u podstaw konsensusu europejskiego i deklaracji paryskiej, jak również programu działań przyjętego podczas Międzynarodowej Konferencji w sprawie Ludności i Rozwoju (ICPD), która odbyła się w Kairze w 1994 r.; ponadto jest przekonany, że jedną z głównych ról światowego sojuszu powinno być zapewnienie systemu wymiany informacji o inicjatywach państw członkowskich;
 6. wzywa UE do umieszczenia kwestii zmian klimatycznych w centrum swojej polityki współpracy na rzecz rozwoju; ponadto uważa, że zwalczanie zmian klimatycznych musi odnosić się do przyczyn strukturalnych i wzywa do systematycznej oceny ryzyka związanego ze zmianami klimatu obejmującej wszystkie aspekty planowania polityki i podejmowania decyzji politycznych zarówno w UE, jak i w krajach rozwijających się, łącznie z handlem, rolnictwem i bezpieczeństwem żywności;
 7. podkreśla, że światowy sojusz na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym powinien podjąć konkretne środki w zakresie spójności pomiędzy wpływem zmian klimatu na rozwój, łącznie z unijną polityką w dziedzinie rolnictwa, handlu i rybołówstwa z jednej strony, a problemami związanymi z subsydiami wywozowymi, takimi jak pomoc wiązana, obciążenie długami, kredyty wywozowe oraz wykorzystanie na cele handlowe pomocy żywnościowej, wymuszonej prywatyzacji oraz liberalizacji kluczowych sektorów gospodarczych z drugiej strony;
 8. zwraca uwagę, że ponieważ światowy sojusz na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym, dysponujący środkami w wysokości 60 mln euro na okres 2008-2010, stanowi uzupełnienie działań prowadzonych w ramach UNFCCC, należy unikać zbieżności podejmowanych kroków, a fundusze przeznaczać na działania przynoszące najwyższą wartość dodaną; wyraża przekonanie, że po osiągnięciu porozumienia w sprawie zmian klimatycznych na okres po 2012 r. cele i środki światowego sojuszu powinny zostać poddane przeglądowi w świetle osiągniętych rezultatów;

Wtorek, 21 października 2008 r.

9. jest zdania, że fundusze spoza UNFCCC nie mogą być traktowane jako część realizacji wynikających z konwencji zobowiązań krajów rozwijających się;
10. uważa, że dotychczasowa kwota 60 mln EUR przeznaczona na światowy sojusz jest załóżnie niska; wzywa Komisję do ustalenia długoterminowego celu finansowania światowego sojuszu, przewidującego roczną kwotę w wysokości co najmniej 2 mld EUR do 2010 r. oraz 5-10 mld EUR do 2020 r.;
11. wzywa Komisję do udzielenia szczegółowych informacji na temat istniejących mechanizmów finansowych dotyczących zmian klimatycznych i rozwoju na szczeblu krajowym i międzynarodowym; wzywa Komisję, aby w oparciu o te informacje niezwłocznie zaproponowała środki pozwalające na zwiększenie wsparcia finansowego UE w zakresie zmian klimatycznych i rozwoju, zapewniając najlepszą koordynację i uzupełniając istniejące inicjatywy;
12. podkreśla, że jeżeli kwestia zmian klimatu ma zostać potraktowana poważnie, w odpowiedzi na katastrofy związane z klimatem udostępnić należy nowe środki finansowe z różnych linii budżetowych oraz nowych źródeł finansowania, takich jak fundusze pomocy humanitarnej, fundusze w ramach Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa (WPZiB) oraz instrument stabilności w kontekście prewencyjnej polityki bezpieczeństwa lub jako reakcja na zagrożenia bezpieczeństwa lub konflikty związane z klimatem, inne fundusze na działania zewnętrzne, kiedy to właściwe, jak również podatki ekologiczne, partnerstwa publiczno-prywatne oraz inne innowacyjne mechanizmy finansowania przewidziane na ten cel;
13. odnotowuje z zainteresowaniem konkluzje prezydencji Rady Europejskiej z dnia 19 i 20 czerwca 2008 r. oraz ich konsekwencje dla budżetu; uważa, że tymi wymogami budżetowymi można się zająć jedynie poprzez zastosowanie środków uwzględnionych w porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie dyscypliny budżetowej i należytego zarządzania finansami⁽¹⁾; ponownie podkreśla, że należy przeznaczyć nowe środki na nowe zadania;
14. w tym kontekście zauważa, że oficjalna pomoc rozwojowa UE nadal nie realizuje wyznaczonego celu w wysokości 0,56 % dochodu narodowego brutto (DNB) UE do roku 2010 oraz że trudne będzie wypełnienie wszystkich zobowiązań UE bez skorzystania z nowych innowacyjnych zasobów;
15. wzywa Komisję do podwyższenia kwoty bezpośredniego finansowania przeznaczonego na światowy sojusz, co można by początkowo osiągnąć, jako że jest to nagląca kwestia, w ramach tematycznego programu na rzecz środowiska i zrównoważonego gospodarowania zasobami naturalnymi, w tym energią oraz dziesiątego EFR; podkreśla jednocześnie, że na adaptację i opracowanie w tym celu innowacyjnych mechanizmów finansowania pilnie potrzebne są dodatkowe fundusze w ramach nieoficjalnej pomocy rozwojowej;
16. przypomina Komisji, że jeżeli fundusze przeznaczone na światowy sojusz na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym mają być czerpane z tematycznego programu na rzecz środowiska i zrównoważonego gospodarowania zasobami naturalnymi, w tym energią lub z EFR, to jako fundusze na rzecz rozwoju powinny one być wykorzystywane jedynie na działania zgodne z pomocą na rzecz rozwoju określoną przez Komitet ds. Pomocy na rzecz Rozwoju OECD; nalega, aby było to jednorazowe źródło finansowania, a dalsze uzupełnienia w finansowaniu muszą pochodzić ze źródeł alternatywnych;
17. wzywa Komisję do zapewnienia, że finansowanie światowego sojuszu na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym poprzez tematyczny program na rzecz środowiska i zrównoważonego gospodarowania zasobami naturalnymi, w tym energią, oraz Europejski Fundusz Rozwoju nie będzie odbywać się kosztem innych ważnych celów związanych ze współpracą na rzecz rozwoju, takich jak edukacja, ochrona zdrowia, równouprawnienie płci czy dostęp do zasobów wodnych;
18. podkreśla, że państwa członkowskie muszą przyjąć na siebie znacznie większą odpowiedzialność za finansowanie i dostosowanie swoich działań w zakresie rozwoju do działań światowego sojuszu;
19. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby zobowiązały się do przeznaczenia co najmniej 25 % spodziewanych dochodów z licytacji, które będą w następnym okresie prowadzone w ramach wspólnotowego systemu handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS), na finansowanie światowego sojuszu i innych środków przeciwdziałania zmianom klimatycznym w krajach rozwijających się, w tym na starania zmierzające do ochrony lasów oraz zmniejszania emisji spowodowanych wylesianiem i degradacją lasów;

(1) Dz.U. C 139 z 14.6.2006, s. 1.

Wtorek, 21 października 2008 r.

20. wzywa Komisję do wykorzystania mającego wkrótce nastąpić przeglądu budżetu UE jako okazji do ponownej oceny ogólnych priorytetów UE w zakresie wydatków oraz ukierunkowania dodatkowych funduszy na działania związane ze zmianami klimatycznymi i na ogólny rozwój, a w szczególności na światowy sojusz na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym, łącznie z ponownym przydzieleniem funduszy w ramach wspólnej polityki rolnej;
21. wzywa Komisję i państwa członkowskie do bezzwłocznego zastosowania koncepcji globalnego mechanizmu finansowania dotyczącego przeciwdziałania zmianom klimatycznym, opartej na modelu Międzynarodowego Mechanizmu Finansowania Szczepień (IFF) i koncepcji wcześniejszego dostarczania środków pomocowych, aby zagwarantować przeznaczenie wysokich kwot na działalność światowego sojuszu w stosunkowo krótkim okresie;
22. wzywa Komisję do zachęcenia sektora prywatnego do ściślejszego partnerstwa ze światowym sojuszem, uznając, że publiczne pieniądze mogłyby odegrać rolę katalizatora poprzez zachęcanie do inwestowania oraz zapewnianie dostępu do rynku i technologii; w szczególności zachęca Komisję do inwestycji w rozwój modeli partnerstw publiczno-prywatnych w takich kluczowych dziedzinach jak zapewnienie bezpieczeństwa związanego z zasobami wodnymi oraz infrastruktury w obszarach najbardziej narażonych na skutki zmian klimatycznych, w których obecnie istnieją znaczne luki w finansowaniu, biorąc pod uwagę, że zmiany klimatu dotyczą wiele dziedzin polityki (dostępność zasobów wodnych, ochrona zdrowia publicznego, dostawy energii itd.), wymagających interwencji państwa oraz władz lokalnych; przypomina, że priorytetem UE powinno być zwiększenie możliwości prowadzenia działań publicznych w tych obszarach;
23. wzywa Komisję do nawiązania partnerstwa z prywatnym sektorem ubezpieczeń i przeanalizowania metod proporcjonalnego zwiększenia rozmiarów pilotażowych programów ubezpieczeń w celu finansowania adaptacji lub ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych, co dotyczy ubezpieczeń na szczeblu krajowym i regionalnym oraz ubezpieczeń indywidualnych;
24. z ubolewaniem stwierdza, że ogólne zaangażowanie rządów, społeczeństwa obywatelskiego i władz lokalnych krajów rozwijających się pozostawało niewystarczające na przestrzeni całego procesu programowania światowego sojuszu; wzywa Komisję do dopilnowania, aby podejmowanie decyzji w ramach procesów opracowywania, wdrażania, podziału funduszy oraz oceny odbywało się na zasadzie partnerstwa z zainteresowanymi stronami;
25. wzywa Komisję do wykorzystania światowego sojuszu w celu wsparcia oraz zwiększania możliwości, jakimi kraje partnerskie dysponują w odniesieniu do zagrożenia dla bezpieczeństwa powodowanego przez zmiany klimatu oraz zachęca Komisję do przeznaczenia na ten cel dodatkowych środków finansowych; wzywa dalej Komisję do zapewnienia, by jej Dyrekcja Generalna ds. Polityk Zewnętrznych w pełni uczestniczyła w całym procesie programowania i wdrażania światowego sojuszu, do zapewnienia optymalnej spójności pomiędzy współpracą na rzecz rozwoju, działaniami w zakresie zmian klimatu oraz polityką zagraniczną i bezpieczeństwa;
26. wzywa Komisję do wykorzystania światowego sojuszu celem zainicjowania zarówno ze społecznością ofiarującą pomoc, jak i z krajami partnerskimi, rozmów na temat wzmocnienia przygotowania oraz planowania awaryjnego w odniesieniu do migracji na dużą skalę w razie, gdyby pewne regiony stały się niezdatne do zamieszkiwania w związku ze zmianami klimatu;
27. zdecydowanie uważa, że skuteczne mechanizmy sprawozdawcze, w tym szczegółowe wskaźniki postępów i systemy podejmowania działań następczych, muszą być zgodne z założeniami światowego sojuszu;
28. jest zdania, że szczególna wartość dodana i kompetencja światowego sojuszu mogłaby wzmacniać powiązanie pomiędzy lokalnymi działaniami w zakresie dostosowania a światowymi ramami polityki w dziedzinie klimatu i rozwoju; z zadowoleniem przyjmuje w tym kontekście wymiar światowego sojuszu, jakim jest dialog polityczny, jako ważny krok w łączeniu programu dotyczącego zmniejszania ubóstwa oraz milenijnych celów rozwoju z programem działań w zakresie zmian klimatu; podkreśla jednak, że światowy sojusz odniesie sukces tylko wtedy, gdy będzie stanowił część ogólnej strategii UE dotyczącej negocjacji po 2012 r., gdzie najwyższy priorytet stanowić będzie silne wspieranie środków łączących, jak również działania przystosowawcze w krajach rozwijających się;

Wtorek, 21 października 2008 r.

29. zachęca Komisję do wykorzystania dialogu politycznego oraz przewidywanej wspólnej deklaracji UE/kraje najsłabiej rozwinięte (LDC)/rozwijające się małe kraje wyspiarskie (SIDS) jako forum dla promowania idei „ogólnoświatowej umowy”, gdzie współpraca na rzecz rozwoju oraz działania związane ze zmianami klimatu są ściśle powiązane i poświęca się uwagę problemom społecznym, które stanowią tu wyraźny element, jak zakładała inicjatywa globalnego planu Marshalla;

30. podkreśla konieczność przyspieszenia starań na rzecz włączenia kwestii adaptacji do zmian klimatycznych, ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych oraz działalności w dziedzinie zdrowia ludności i zdrowia reprodukcyjnego do pomocy rozwojowej Komisji i państw członkowskich, zwłaszcza na etapie wdrażania, jako że z punktu widzenia działania systemu obszary te mają absolutnie podstawowe znaczenie; wzywa Komisję do wykorzystania najbliższego śródkresowego przeglądu krajowych dokumentów strategicznych z myślą o osiągnięciu postępów w tym obszarze;

31. zdecydowanie uważa, że Komisja, równoległe do światowego sojuszu, musi w dalszym ciągu pracować nad ustosunkowaniem się do sprawozdania z postępu z 2007 r. w sprawie przeglądu planu działania UE w zakresie zmian klimatycznych i rozwoju, zawierającego wiele istotnych elementów, które należy zachować, w tym kwestię utworzenia punktów wymiany informacji w terenie w celu usprawnienia koordynacji i poprawy dostępu do informacji;

32. podkreśla, że w opracowywaniu i realizacji krajowych adaptacyjnych programów działań (NAPA) w ramach Globalnego Funduszu Środowiska wystąpił szereg braków, co było spowodowane niedostatecznym finansowaniem, zaniżeniem kosztów adaptacji, słabym powiązaniem z rozwojem społecznym, nadmierną biurokracją kanałów dostępu i stronniczością w przypadku projektów; wzywa Komisję do uwzględnienia wszystkich tych braków przy dalszym udzielaniu pomocy w realizacji krajowych adaptacyjnych programów działań w krajach najsłabiej rozwiniętych i rozwijających się małych krajach wyspiarskich w ramach światowego sojuszu; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja zamierza przeprowadzić analizę możliwości programowego budowania potencjału instytucji rządowych korzystających z pomocy budżetowej;

33. podkreśla, że efektywne stosowanie wsparcia budżetowego na rzecz adaptacji do zmian klimatycznych zorientowanego na rozwój zależy od szerokiego stosowania wszelkich środków dostępnych w ramach uzgodnień dotyczących wsparcia budżetowego, w tym dyskusji na temat celów polityki, długoterminowego monitorowania oraz pomocy technicznej w tworzeniu i wykonaniu budżetu; podkreśla ponadto konieczność aktywnego zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego i społeczności lokalnych; apeluje do Komisji o przygotowanie do korzystania ze środków uzupełniających w przypadkach, gdy wsparcie z budżetu nie jest odpowiednie lub gdy nie korzystają z niego najbardziej ubodzy i najbardziej narażeni;

34. wzywa Komisję, aby zapewniła, że badania na temat przystosowania w krajach rozwijających się planowane w ramach światowego sojuszu opierać się będą na wyraźnej perspektywie oddolnej i ukierunkowane będą na ludność ubogą i najbardziej narażoną, że przy ich realizacji kierować się będzie potrzebami lokalnych społeczności, i że będą realizowane we współpracy z ludnością, której dotyczy sprawa; podkreśla znaczenie zakomunikowania wyników badań dotyczących przystosowania grupom docelowym poprzez dostępne kanały medialne;

35. wzywa Komisję do przeznaczenia znacznych środków na badania dotyczące ekonomiki przystosowania w krajach rozwijających się, w tym wzmocnienie powiązania pomiędzy przyszłymi kosztami koniecznej restrukturyzacji polityki w dziedzinie handlu, rolnictwa i polityki bezpieczeństwa i związanych z tym instytucji; uznaje, że braki w zakresie wiedzy z tej dziedziny stanowią przeszkodę dla skutecznych działań dostosowawczych i wydatków zarówno ze strony podmiotów publicznych, jak i prywatnych;

36. podkreśla znaczenie transferu wiedzy i technologii — z technologią zmniejszania ryzyka katastrof włącznie — do krajów partnerskich sojuszu; w tym celu wzywa Komisję do wsparcia projektu internetowej „biblioteki” gromadzącej właściwe dane dotyczące dostosowania do zmian klimatu oraz do ułatwienia programów wymiany ekspertów z dziedziny dostosowania do zmian klimatu między poszczególnymi krajami;

37. podkreśla znaczenie spójności polityki i zwraca się do Komisji, aby podjęła kwestię włączenia problematyki zmian klimatycznych do działań na rzecz ograniczenia ubóstwa w trakcie przeglądu budżetu UE oraz śródkresowej rewizji poszczególnych instrumentów na rzecz rozwoju;

Wtorek, 21 października 2008 r.

38. wzywa Komisję do poświęcenia większej uwagi wpływowi zmian klimatu na rolnictwo i leśnictwo oraz przystosowaniu rolnictwa i leśnictwa do zmian klimatu; wzywa Komisję do wykorzystania światowego sojuszu do wspierania rozwoju rozsądnych z ekologicznego punktu widzenia strategii rolniczych, nadając priorytetowy charakter zagwarantowaniu dostaw żywności dla ludności; ponadto wzywa Komisję do udzielenia pomocy przy tworzeniu odpowiednich ram instytucjonalnych i finansowych dla ubogiej ludności z obszarów wiejskich, której dochody są uzależnione od rolnictwa;

39. podkreśla, że na rolnictwo w ubogich krajach rozwijających się bezpośredni i silny wpływ mają zmiany klimatu, które mogą mieć dramatyczne konsekwencje dla bezpieczeństwa żywnościowego; dlatego też wzywa Komisję do wykorzystania światowego sojuszu do opracowania polityki rolnej oraz metod produkcji, które lepiej sprostają potrzebom lokalnej ludności i stanowią będą długoterminowe rozwiązanie problemu rosnących cen żywności; zachęca zwłaszcza Komisję do wsparcia innowacyjnych rozwiązań takich jak stworzenie wokół miast „pasów zieleni”, aby odpowiedzieć na podstawowe zapotrzebowanie na żywność ludności miejskiej w krajach rozwijających się;

40. z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji, jakim jest zaproponowanie strategii UE na rzecz ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych, która jest znaczącym krokiem mającym na celu zlikwidowanie luki między ograniczaniem ryzyka klęsk żywiołowych, rozwojem a wysiłkami na rzecz przystosowania; wzywa w tym kontekście Komisję do wyjaśnienia, w jaki sposób światowy sojusz na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym może ułatwić tę integrację na szczeblu praktycznym;

41. podkreśla, że strategia na rzecz ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych nie przyniesie znaczących rezultatów bez konkretnego planu działania oraz istotnego przekierowania przydziałów budżetowych w celu zapewnienia długoterminowego finansowania ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych i przystosowania w ramach systematycznej pomocy rozwojowej, a nie, jak ma to miejsce obecnie, w ramach krótkoterminowej i mało znaczącej inicjatywy humanitarnej;

42. podkreśla, że istnieje ogromne zapotrzebowanie na dodatkowe zasoby ludzkie w ramach EuropeAid i przedstawicielstw UE w celu zapewnienia skutecznego realizowania światowego sojuszu na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym; wzywa Komisję do przewidzenia znacznych środków na działania w tym zakresie w budżecie na 2009 r.; w szerszej perspektywie wzywa także Komisję, aby przeznaczyła znacznie większe środki na szkolenie personelu właściwych Dyrekcji Generalnych Komisji i przedstawicielstw UE w zakresie adaptacji do zmian klimatycznych i ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych, ze szczególnym naciskiem na zwiększenie wiedzy praktycznej;

43. w zakresie, w jakim światowy sojusz wiąże się z działaniami mającymi na celu łagodzenie skutków zmian klimatycznych, podkreśla, że kraje najsłabiej rozwinięte i rozwijające się małe kraje wyspiarskie potrzebują wsparcia w zakresie budowania potencjału oraz wsparcia technicznego w celu umożliwienia ich zwiększonego udziału w mechanizmie czystego rozwoju; wzywa również Komisję do aktywnego zaangażowania w międzynarodowe negocjacje dotyczące zmian klimatycznych, którego celem powinno być wzmocnienie mechanizmu czystego rozwoju, tak aby zapewnić zasadę dodatkowości i spójność z celami w zakresie rozwoju i klimatu; ponadto wzywa Komisję, aby nie skupiała się wyłącznie na mechanizmie czystego rozwoju, przypisując mu rolę ostatecznego narzędzia politycznego, lecz także aby zapewniła alternatywne wsparcie dla działalności na rzecz łagodzenia skutków zmian klimatycznych, które byłoby bardziej odpowiednie dla krajów najuboższych, nadając priorytet działalności w zakresie użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa (LULUCF) oraz technologiom niskoemisyjnym;

44. wzywa Komisję do opracowania w trybie pilnym ambitnych inicjatyw w ramach polityki uzupełniającej, szczególnie w dziedzinie ochrony lasów i mórz, zrównoważonego wykorzystywania zasobów naturalnych i współpracy technologicznej, mającej na celu łagodzenie skutków zmian klimatycznych, w stosunku do której potrzeby finansowe znacznie przekraczają obecne limity przewidziane w ramach światowego sojuszu na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym; w szczególności wzywa do zdecydowanych działań ze strony UE w formie wsparcia finansowego i technicznego oraz transferu technologii i współpracy z krajami rozwijającymi się w celu ułatwienia wykorzystania, na możliwie najwcześniejszym etapie, technologii powodujących niewielkie emisje gazów cieplarnianych oraz przyjaznych dla środowiska metod produkcji;

45. wzywa Komisję do przeglądu wniosku dotyczącego kryteriów zrównoważonego rozwoju w dziedzinie biopaliw, ustanawiając bardziej rygorystyczne wymogi w odniesieniu do korzyści dotyczących klimatu i ekosystemów, biorąc również pod uwagę skutki pośrednich zmian odnoszących się do użytkowania gruntów oraz konsekwencji rozwojowych dla lokalnych społeczności; podkreśla, że kryteria zrównoważonego rozwoju nie mogą stać się nowym środkiem o charakterze protekcjonistycznym, ale powinny być opracowane w ramach dialogu z krajami rozwijającymi się;

Wtorek, 21 października 2008 r.

46. uważa, że Globalny Fundusz Efektywności Energetycznej oraz Energii Odnawialnej jest w tym kontekście niezwykle istotnym instrumentem, który mógłby odegrać istotną rolę w projektach na rzecz wydajności energetycznej i w promowaniu energii odnawialnej w krajach rozwijających się;

47. wzywa Komisję do pilnego opracowania wyczerpującego programu, mającego na celu ograniczenie wylesiania i degradacji obszarów leśnych w krajach rozwijających się, obejmującego promowanie dobrowolnych umów o partnerstwie w ramach programów w zakresie egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa (FLEGT) oraz zawierającego konkretne wnioski dotyczące mechanizmów finansowania, które należy przedstawić na konferencji stron konwencji w sprawie zmian klimatu (COP 14), która odbędzie się w grudniu 2008 r. w Poznaniu; podkreśla znaczenie takich mechanizmów, które zapewniają rekompensatę nie tylko z tytułu uniknięcia emisji gazów cieplarnianych, lecz także ze względu na różnorodność biologiczną i korzyści rozwojowe dla lasów;

48. wyraża ubolewanie w związku z faktem, że Komisja nie przedstawiła jeszcze jasnych, rygorystycznych wniosków zakazujących importu drewna oraz produktów drewnianych pochodzących z nielegalnych wyrębów na rynek UE; wzywa Komisję do przedstawienia takich wniosków bez dalszej zwłoki;

49. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

Zarządzanie i partnerstwo na poziomie krajowym i regionalnym i podstawy dla projektów w dziedzinie polityki regionalnej

P6_TA(2008)0492

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 21 października 2008 r. w sprawie zarządzania i partnerstwa na szczeblu krajowym i regionalnym, i podstawy dla projektów w dziedzinie polityki regionalnej (2008/2064(INI))

(2010/C 15 E/02)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 158 i 159,
- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 15,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego ogólne zasady dla Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności⁽¹⁾ (zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie funduszy strukturalnych”), a szczególnie jego art. 11 zatytułowany „Partnerstwo”,
- uwzględniając agendę terytorialną UE, kartę lipską na rzecz zrównoważonego rozwoju miast europejskich, jak również pierwszy program działania na rzecz wdrożenia agendy terytorialnej Unii Europejskiej,
- uwzględniając badanie sporządzone przez departament tematyczny Parlamentu w sprawie polityki strukturalnej i spójności zatytułowany „Zarządzanie i partnerstwo w ramach polityki regionalnej”,

⁽¹⁾ Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 25.